

Yurtiçi ilişkili şirketler ile gerçekleşen işlemlerde emsal bedelin tespiti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KURUMLAR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	51421814-125[13-2018-67]-44202
Tarih	12.07.2021

Konu : Yurtiçi ilişkili şirketler ile gerçekleşen
işlemlerde emsal bedelin tespiti

12.07.2021

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, şirketinizin elektrik kablosu imalatı faaliyetinde bulunduğu, imal edilen ürünlerin bir kısmının yurt içine satıldığı, bir kısmının da yurt dışına ihraç edildiği, yurt içine yapılan satışların ilişkili şirketlere Türk Lirası olarak yapılmakla beraber satış bedelleri ticari teamüllere göre oluşan vadelerden daha sonra ödendiğinden bu alacaklarınıza adat faizi uygulanması gerektiği, yine ilişkili şirketlerin finansman temini için şirketiniz tarafından bankalardan kredi kullanıldığı, kullanılan kredilerin döviz (ve \$) cinsinden olduğu, çeşitli vade, tutar ve faiz oranı içerdiği, ilişkili şirketlerinizin Türk Lirası nakit ihtiyacının bankalardan döviz cinsinden kullanılan bu kredilerle karşılandığından uygulanacak faizin belirlenmesinde tereddüte düşüldüğü, söz edilen Türk Lirası alacaklarınıza uygulanacak adat faizinin Merkez Bankasınca açıklanan kısa vadeli avans işlemleri için uygulanan faiz oranı mı, kullanılan döviz kredisi faiz oranı mı yoksa kullanılan döviz kredilerinin faiz oranı ile döviz kurlarında meydana gelen artış oranının toplanması ile ortaya çıkan firma içi maliyet faiz oranının mı uygulanması gerektiği hususunda bilgi verilmesi istenilmiştir.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında, kurumların ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit ettikleri bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması durumunda, kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacağı; alım, satım, imalat ve inşaat işlemleri, kiralama ve kiraya verme işlemleri, ödünç para alınması ve verilmesi, ikramiye, ücret ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemlerin her hal ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirileceği belirtilmiştir.

Söz konusu maddenin ikinci fıkrasında, ilişkili kişilerin kurumların kendi ortakları, kurumların veya ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade ettiği, ilişkinin doğrudan veya dolaylı olarak ortaklık kanalıyla olduğu durumların örtülü kazanç dağıtımı kapsamında sayılması için en az %10 oranında ortaklık, oy veya kâr payı hakkının olması şartı arandığı, ortaklık ilişkisi olmadan doğrudan veya dolaylı olarak en az %10 oranında oy veya kâr payı hakkının olduğu durumlarda da tarafların ilişkili kişi sayıldığı, ilişkili kişiler açısından bu oranların topluca dikkate alınacağı, üçüncü fıkrasında ise emsallere uygunluk ilkesinin tanımı yapılarak emsallere uygunluk ilkesinin ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

Konuyla ilgili ayrıntılı açıklamalara 1 seri numaralı Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtımı Tebliğinde yer verilmiş olup anılan Tebliğin "4- Emsallere Uygunluk İlkesi" başlıklı bölümünde, "*... Emsallere uygun fiyat veya bedel, aralarında ilişkili kişi tanımına uygun herhangi bir ilişki olmayan kişilerin tamamen işlemin gerçekleştiği andaki koşullar altında oluşturduğu piyasa ya da pazar fiyatı olarak da adlandırılan tutardır. Bu fiyat veya bedel, işlem anında hiçbir etki olmaksızın objektif olarak belirlenen en uygun tutar olup, ilişkili kişilerle yapılan işlemlerde uygulanan fiyat veya bedelin bu tutar olması gerekmektedir.*

Aralarında ilişki bulunmayan gerçek kişi veya kurumlar arasındaki işlemlerde fiyat, piyasa koşullarına göre belirlendiğinden, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerde de aynı koşullar geçerli olmalıdır. Dolayısıyla, taraflar arasındaki ilişkinin mal veya hizmet fiyatlandırmasına herhangi bir etkisi bulunmamalıdır.

İlişkili kişiler arasındaki mal veya hizmet alım ya da satım işlemlerinde uygulanan fiyat veya bedelin piyasa fiyatını yansıtmaması durumunda, ilişkili kişiler arasındaki işlemlerde uygulanan bu fiyat veya bedelin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edildiği kabul edilecektir

..." açıklamasına yer verilmiştir.

Özelge talep formunuzda belirtilen açıklamalarınızdan, transfer fiyatlandırmasına konu üç işlemin bulunduğu tespit edilmiştir. Bu işlemlerden birincisi ilişkili şirketlerinize yapılan vadeli mal satışı, ikincisi bu satışlara ilişkin ödemenin ticari teammüllere göre oluşan vadelerden daha sonra yapılarak alacağınızın geç tahsil edilmesi neticesinde ilişkili kişilere verilen finansman hizmeti, üçüncüsünün de bankalardan döviz cinsinden çeşitli vade, tutar ve faiz oranı içeren krediler kullanılarak ilişkili şirketlere sağlanan finansman hizmeti olduğu anlaşılmaktadır. Gerek vadeli mal satış işleminde ve gerekse finansman hizmetlerinde yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde emsaline uygun fiyat veya bedelin uygulanması gerekmektedir. Dolayısıyla özelge talebinize konu olan işlemle ilgili olarak emsallere uygun bir faiz oranının uygulanması gerektiği ve emsallere uygun faiz oranının tespitinde Kanunun 13 üncü

madde hükmü ile anılan Tebliğde açıklanan yöntemlerden, her bir işlemin mahiyetine en uygun olanının kullanılacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 09.09.2026